

TERMENI DE REFERINȚĂ

pentru selectarea prestatorului de servicii (companie de consultanță/expert/grup de experți) în vederea efectuării analizei privind impactul subvenționării în dezvoltarea agriculturii și mediului rural pentru perioada 2017-2022

Aplicanți eligibili: Companii de consultanță/Expert/Grup de experți în domeniul economic și analiză date

Instituția beneficiară: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Organizația angajatoare: Solidarity Fund PL în Republica Moldova

Tipul contractului: Prestări servicii

Durata contractului: Negociabil

Termenul limită de depunere a dosarelor: 11/12/2022

SCOPUL SERVICIILOR:

Elaborarea, la cererea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova a analizei privind impactul subvenționării în dezvoltarea agriculturii și mediului rural pentru perioada 2017-2022.

CONTEXTUL:

Solidarity Fund PL în RM, în cadrul colaborării cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, contribuie la elaborarea documentelor strategice de planificare, precum și a studiului impactului măsurilor de subvenționare implementate, aceasta fiind una din direcțiile principale de sprijin oferite autorităților publice centrale în domeniul dezvoltării rurale.

Cadrul juridic existent:

- Obiectivul General 3 din Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2014 - 2020;
- Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2023-2030 (în continuare - SNDAR 2030), în proces de promovare;
- Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural;
- Legea nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală;
- Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural;
- Hotărârea Guvernului nr. 507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
- Hotărârea Guvernului nr. 476/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;
- Hotărârea Guvernului nr. 836/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea de plăți directe per cap de animal;
- Hotărârea Guvernului nr. 277/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltare locală prin implementarea Programului LEADER.

Necesitatea elaborării derivă din acțiunile prioritare stipulate în Programul de activitate a Guvernului „Moldova vremurilor bune”, capitolul Agricultură, și anume:

- modificarea regulilor de distribuire a Fondului național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural, în vederea extinderii suportului statului producătorilor mai mici, activităților cu valoare adăugată și sectoarelor conexe;

- stimularea creării mai multor întreprinderi mici și mijlocii de procesare a producției agricole cu accent pe exportul produselor de valoare adăugată sporită, prin mecanisme de subvenționare și suport consultativ;
- depolitizarea și responsabilizarea instituțiilor care trebuie să ajute agricultorii, în special a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), pentru a asigura că subvențiile sunt distribuite în mod echitabil.

Scopul elaborării analizei privind impactul subvenționării în dezvoltarea agriculturii și mediului rural este de a analiza posibilitatea de a eficientiza procesul existent de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, prin stimularea investițiilor în dezvoltarea sectorului agroalimentar competitiv, centrat pe lanțurile valorice cu un potențial sporit, dezvoltat în armonie cu mediul ambiant și rezilient la schimbările climatice, care consolidează securitatea și siguranța alimentară și oferă bunăstare și condiții de trai mai bune în mediu rural.

Sarcina: Elaborarea analizei privind impactul subvenționării în dezvoltarea agriculturii și mediului rural în perioada anilor 2017-2022 și înaintarea propunerilor pentru viitoarea politică de subvenționare.

Obiectivul I: Efectuarea unei analize comprehensive privind relevanța și coerența politicilor de subvenționare, instrumentelor aplicate în Republica Moldova în perioada 2017-2022.

Obiectivul II: Propuneri pentru crearea unui cadru – umbrelă, menit să asigure condiții necesare pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii și mediului rural, direcționarea în acest sens a resurselor Fondului național pentru dezvoltare agricolă și mediului rural (în continuare – FNDAMR), precum și altor surse investiționale în vederea atingerii obiectivelor politicii de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

În elaborarea analizei, procesul va fi împărțit în următoarele **etape**:

Etapă 1. Colectarea datelor: Identificarea unui spectru cât mai larg de surse de date (Biroului Național de Statistică, AIPA etc.) care ar permite de evaluat impactul subvenționării.

Etapă 2. Efectuarea analizei măsurilor de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural implementate de Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură (în continuare – AIPA) în perioada 2017-2022 în conformitate cu prevederile Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural, conform următoarelor mecanisme de subvenționare:

- ✓ subvenții post-investiționale (HG nr. 455/2017, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2010);
- ✓ subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor start-up (HG nr. 507/2018, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2018);
- ✓ subvenții în avans pentru dezvoltarea proiectelor ce contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural (HG nr. 476/2019, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2020);
- ✓ plăți directe per cap de animal (HG nr. 836/2020, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2020);
- ✓ rambursarea accizei la motorină (HG nr. 275/2022, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2022);
- ✓ implementarea Programului LEADER (HG nr. 277/2022, mecanism implementat de AIPA începând cu anul 2022).

Etapă 3. Efectuarea analizei datelor relevante procesului de subvenționare în comparație cu datele din bazele oficiale ale băncilor de stat (Biroul Național de Statistică, Serviciul Fiscal de Stat, Intehagro, etc.) și reflectarea acestora în studiul de referință, astfel încât va fi vizibil sau mai puțin vizibil impactul politicii de subvenționare.

Etapa 4. Analiza mecanismelor de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural aplicate de AIPA în perioada 2017-2022 și identificarea punctele forte sau slabe per mecanism de subvenționare:

- 1) Cum influențează alocarea subvențiilor în obținerea performanțelor exploatației agricole?
- 2) Cum afectează subvenția obținută de exploatația agricolă în obținerea recoltelor/productivitatea produselor agricole (doar pentru produsele ce sunt subvenționate)?
- 3) Cum stimulează subvenția investițiile suplimentare și diversificarea (de exemplu, portofoliul de produse) exploatațiilor agricole?
- 4) Cum afectează subvențiile alocate versus rezultatele sociale (de exemplu, sărăcia, creșterea veniturilor, generarea profiturilor)?
- 5) Care este rata succesului sau rata de respingere a cererilor?

Această analiză poate utiliza abordări calitative, precum și cantitative (aplicarea, adoptarea și utilizarea sprijinului public, estimarea muncii și a productivității culturilor/animalelor, spații de stocare, procesare, etc.).

Conform HG nr. 455/2017 – de ex.:

- ✓ care este impactul subvenționării în agricultură și mediul rural în perioada 2017-2022, conform mecanismelor de subvenționare?
- ✓ cum contribuie subvenționarea asupra dezvoltării performanțelor exploatațiilor agricole?
- ✓ care este ponderea suprafețelor de plantații multianuale pomicole (inclusiv arbuști fructiferi, căpșun, plante aromatice) și viticole subvenționate și care este efectul exportului acestora sau asigurarea pieței interne?
- ✓ ponderea suprafețelor de teren defrișat (plantații pomicole, viticole, altele)?
- ✓ ponderea suprafețelor de teren protejat (sere, solarii, tuneluri)?
- ✓ ponderea suprafeței de teren asigurat?
- ✓ ponderea numărului de ferme zootehnice înființate sau modernizate și animale de prăsilă procurate?
- ✓ ponderea tehnicii și utilajului agricol convențional, no-till și mini-till în sectorul agricol prin subvenționare?
- ✓ ponderea suprafețelor de culturi ecologice subvenționate?
- ✓ care este numărul, capacitatea și amplasarea geografică a depozitelor frigorifice subvenționate? care sunt zonele neacoperite?
- ✓ are este suprafața de depozitare a cerealelor subvenționate și amplasarea geografică a acestora?
- ✓ ponderea suprafețelor de teren comasate?
- ✓ ponderea suprafețelor de teren irigate?
- ✓ cum a contribuit subvenționarea în dezvoltarea infrastructurii aferentă exploatațiilor agricole (căi de acces, apă, canalizare, etc) și diversificarea activităților (cum ar fi agroturismul)?

Notă: Sarcinile/întrebările descrise la rubrica Conform HG nr. 455/2017 vor fi discutate în comun cu experții. La aplicare, aceștia sunt încurajați să vină cu un concept și pentru celelalte mecanisme de subvenționare, după care propunerile vor fi discutate și aprobate de comun acord.

Etapa 5. Redarea sub formă grafică a bunurilor subvenționate conform măsurilor de sprijin financiar (ex: infrastructura de procesare primară și/sau finită, ferme zootehnice, tehnică agricolă performantă, plantații multianuale, agricultura ecologică, etc.).

Etapa 6. Consultarea

- ✓ Descrierea principalelor părți interesate în intervenția/opțiunea propusă, inclusiv autoritățile statului, mediul academic, mediul de afaceri, sectorul asociativ și cetățenii.
- ✓ Stipularea cum s-a organizat consultarea/conlucrarea adecvată a părților.
- ✓ Procesul de consultare/conlucrare trebuie să fie continuu și relevant problemei examinate.

Etapa 7. Formularea constatărilor și recomandărilor

- ✓ analiza mecanismelor de stimulare ce se implementează în UE în baza Politicii Agricole Comune și prezentarea acestora într-un tabel cu descrierea succintă;
- ✓ formularea concluziilor și recomandărilor ce vor contribui la eficientizarea subvențiilor alocate pentru dezvoltarea agriculturii și mediului rural;
- ✓ consultarea studiului de referință cu factorii interesați iar versiunea finală, îmbunătățită și acceptată de către MAIA.

LIVRABILELE AȘTEPTATE PE DURATA CONTRACTULUI ȘI TERMENII DE LIVRARE:

- Prezentarea cuprinsului cu descrierea structurii analizei
- Elaborarea și prezentarea spre coordonare a analizei intermediare
- Prezentarea analizei finale
- Definitivarea analizei în temeiul concluziilor, recomandărilor și obiecțiilor parvenite urmare consultării publice cu instituțiile de resort

RAPORTAREA:

Se va raporta către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Solidarity Fund PL în MD.

CERINȚE FAȚĂ DE APLICANȚI:

- Persoană juridică înregistrată în Republica Moldova/consorțiu de persoane juridice/fizice sau persoană fizică;
- Experiență în prestarea serviciilor de consultanță și efectuare de analize/studii/evaluări sau elaborare de strategii/programe în domeniul dezvoltării rurale, agriculturii sau domenii conexe – cel puțin 3 ani;
- Prestatorul dispune de o echipă de consultanți cu studii și/sau experiență ori persoana fizică dispune de studii și/sau experiență în economie, finanțe, statistică, drept sau alte domenii relevante;
- Prestatorul sau membrii echipei de experți au participat, în ultimii 3 ani, la elaborarea a cel puțin trei documente de politici/studii/evaluare etc. pentru instituțiile statului și/sau parteneri de dezvoltare externi.

DOSARUL VA CONȚINE:

1. Portofoliul - CV-urile experților care doresc a fi antrenați în elaborarea analizei și lista de analize/studii/evaluări sau alte documente strategice elaborate
2. Planul de efectuare a analizei, inclusiv termenii de realizare
3. Oferta financiară

La dosar vor fi anexate următoarele documente (după caz):

4. Certificat de înregistrare a întreprinderii emis de Camera Înregistrării de Stat/Agenția Servicii Publice
5. Licență/Autorizație de activitate
6. Alte documente relevante

Dosarul trebuie trimis pe adresa de email: procurements@solidarityfund.md, cu titlul mesajului: Servicii de analiză – subvenții în dezvoltarea rurală.

Termenul limită de depunere a dosarelor: 11 decembrie 2022, ora 23:59.

Procedura de selectare și evaluare:

O comisie din minimum 3 membri va efectua evaluarea componentelor dosarului în raport cu criteriile incluse în formularul de evaluare.

Criteriile pentru procesul de selecție sunt următoarele:

- Experiență în efectuarea de analize/studii/evaluări sau elaborare de strategii/programe în domeniul dezvoltării rurale, agriculturii sau domenii conexe (cel mai mare scor posibil - 50)
- Experiența și formarea specialiștilor companiei/persoanei fizice (cel mai mare scor posibil - 30)
- Oferta financiară (cel mai mare scor posibil - 20)

Evaluarea conform criteriului „oferta financiară” se va baza pe următoarea formulă:

$P = P_{min}/P_{of} \times 20$ de puncte, unde:

P_{min} - cel mai mic preț propus

P_{of} - preț prezentat în oferta examinată

P - numărul de puncte acordate ofertei examinate conform criteriului de preț, rotunjit la numărul complet.

Prestatorul selectat va fi contactat pentru negocierea contractului.

* Aplicantul are dreptul de a stabili de sine stătător limitele confidențialității datelor furnizate și de a menționa care din documentele anexate la ofertă sunt confidențiale.

** Datele cu caracter personal vor fi prelucrate de Solidarity Fund PL exclusiv în scopul desfășurării procesului de achiziții, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Persoanele fizice au dreptul la portabilitatea datelor furnizate și la rectificarea acestora. Datele cu caracter personal nu vor fi transmise altor părți terțe fără acordul prealabil al aplicantului. Dacă aveți întrebări privind datele Dvs. cu caracter personal ne puteți contacta pe adresa de email info@solidarityfund.md.

*** În scopul transparenței procesului de achiziție rezultatele licitației cu informația privind prestatorul selectat vor fi publicate pe pagina web a Solidarity Fund PL în Moldova. Participarea la licitație prin expedierea documentelor semnifică acceptarea publicării rezultatelor concursului, cu excepția informațiilor marcate drept confidențiale.

**** Până la semnarea Contractului de prestări servicii Prestatorul selectat va semna o declarație de conformitate.